

RENAȘTEREA

ORGAN NAȚIONAL-BISERICESC SĂPTĂMÂNAL

Abonamentul anual: 400 Lei.

Director: Dr. I. MATEIU

Redacția și Administrația:
Cluj, Piața Cuza Vodă Nr. 3.

Cenzurat.

Cel ce nu-și ia Crucea
să-mi urmeze Mie acela
nu este vrednic de Mine.
Cel ce-și păzește sufletul
său îl va pierde; iar cel
ce-și pierde sufletul său
pentru Mine, îl va afla.

Mateiu 10, 37-38.

EPISCOPUL DR. IOAN STROIA

În dimineața zilei de 18 Aprilie a. c. s'a stins la reședința sa din Alba-Iulia, P. Sf. IOAN al Armatei în vârstă de 72 ani.

Este o nouă și dureroasă pierdere pentru Biserica noastră, al cărei slujitor devotat și priceput a fost timp de aproape patru decenii. Ca atâția din conducătorii de seamă ai neamului românesc de dincoace de Carpați, defunctul era o exemplificare elocventă a virtuților clasei noastre rurale din care răsărise. Fiu de fruntaș înstărit cu dragoste de carte, el pleacă la Sibiu unde urmează liceul săsesc, ca cele două clase din urmă să le facă — după o bună tradiție ortodoxă — la cel românesc din Brașov, unde primește botezul credințelor naționale și dorul de luptă pentru triumful lor în viața publică.

Purtând în suflet atmosfera religioasă a căminului părintesc, el se înscrie la Teologia din Sibiu, în cursul căreia dă probe de aptitudini, cari îi deschid, după absolvire, drumul Universităților din Apus. Mănat de pasiunea științei ascultă cursuri savante la Iena și Lipsca, obține acolo o bursă însemnată cu o lucrare despre filosofia lui Herbart, iar după 4 ani de silințe neîntrerupte își ia doctoratul în litere cu o teză bine scrisă despre sistemul de educație al pedagogului Theodor Waitz.

Noul titrat revine în 1894 la Sibiu, unde este numit profesor la Seminarul Andreian. Timp de 7 ani Dr. Ioan Stroia desfășură o intensă activitate didactică, impunându-se repede prin puterea lui de muncă neobișnuită și prin seriozitatea conduitei sale. Societatea românească îl simpatizează, făcând apel constant la serviciile lui, ori unde era necesară o contribuție însuflețită. În această epocă de succese tinerești are norocul să se căsătorească cu fica asesorului consistorial Nicolae Ivan, o femeie de aleasă educație și curciorare distincție sufletească, care știu să dea noului cămin duiosie și raze de soare.

În curând însă Dr. Ioan Stroia se desparte de catedră spre a lua în primire postul de protopop al Săliștii, de unde după alți 7 ani se înapoiază tot în aceeași funcțiune, la Sibiu pe care nu-l mai părăsi decât în 1925 când ajunge Episcop al Armatei.

La Sibiu ca și la Săliște Dr. Ioan Stroia s'a dovedit un cald animator și un neîntrecut gospodar, reușind să aducă un nou suflu de viață în sânul preoțimii și al învățătorimii, să determine construirea de biserici și școli, să pună ordine în administrație și astfel să contribuie la progresul real al celor două protopopiate, socotite cele

dintâi din arhidieceză. Meritele energicului protopop sunt cu atât mai mari, cu cât el a activat în faza de cruntă aplicare a legii Apponyi, salvând toate școlile de sub controlul lui de primejdia închiderii. Dar nu numai atât. Spre a împiedica pătrunderea spiritului maghiarizant al legii apponyiene în școlile noastre, el întocmește, cu ajutorul alor 2 învățători eminenti din Săliște, toate cărțile de citire, cuprinzând materia limbei române, religiei, istoriei și științelor naturale. Străbătute de duh românesc și scrise într'o limbă literară, aceste cărți au paralizat cu efect sigur asalturile perfide ale Budapestei pentru pervertirea sufletului copiilor nostri.

Astfel lupta victorioasă ce a dus-o cu credință, pricepere și bărbăție pentru salvarea școlilor românești de valul cutropitor al legii draconice — va rămănea una din paginile cele mai luminoase ale vieții lui Ioan Stroia.

În același timp a știut da la iveală și câteva lucrări științifice bine primite de cercurile teologice, apoi colaborări numeroase la „Telegraful Român“, „Vatra Școlară“, „Revista Teologică“ și alte publicații periodice. Ceeace l-a făcut dorit în secțiile Astrei și în alte instituții culturale și economice din Transilvania.

Toate corporațiunile noastre bisericesti se bucurau de asemenea de colaborarea lui onestă și neobosită, oferită cu bucurie și satisfacție sufletească. Era una din personalitățile cu autoritate ale Sibiului ortodox și românesc.

Călăuzit de aceleași tainice îndemnuri ale idealului nostru sfânt, Dr. Ioan

Stroia a fost în cele dintâi rânduri ale celor ce au proclamat Unirea la Alba-Iulia lui Mihai Viteazul. Și gata a da ori ce contribuție la consolidarea ei, a consimțit să primească trecător postul de Revizor școlar al județului Sibiu, dând un impresionant exemplu de modestie pretențioșilor solicitanți de funcțiuni înalte.

Dar în mijlocul delirului obștesc adus de marșul triumfal la Budapesta, destinul îi rezervă o cumplită durere prin pierderea soției sale. Promovarea în demnitatea de asesor consistorial, alegerea ca senator în Constituanta, afecțiunea familiei nu-l vindecă de suferință. Cunoștințele ce le face însă cu factorii bisericesti și politici din București îl înalță deodată în scaunul Episcopiei militare, căreia a căutat să-i dea prestigiu și autoritate.

Noul Episcop și-a stabilit reședința în Alba-Iulia, organizând temeinic inspectoratul clerului militar, justificând zi de zi utilitatea națională a acestei instituțiuni, îngrijind cu tot sufletul biserica Încoronării și monumen-

P. S. Episcop Dr. Ioan Stroia.
1865—1937

tele înconjurătoare, ca ele să-și păstreze în ochii tuturor rostul lor sfânt și simbolic. Și câte lupte n'a avut de susținut cu acele îndrăznețe pretenții catolice, cari încercau să pătrundă și în rândurile armatei, alterându-i caracterul tradițional.

Profund legat de Biserică, la ale cărei altare predica stăruitor și slujea cu pasiune, ajutat de o minunată voce baritonă, regretatul Episcop a fost o personificare a caracterului, cinstei și sobrietății.

Sufletul lui de bun creștin îl vădesc și daniile generoase ce le-a făcut bisericii din Aciliu și eparhiei noastre, întemeind mănăstirea Sf. Ioan Botezătorul, din preajma A.-Iuliei. Trupul lui chinuit se va odihni de acuma în cripta acestei ctitorii sfinte, însoțit de amintirea recunoscătoare a Bisericii și neamului nostru, cari vor proslăvi mereu viața lui de jertfă și ortodoxie pilduitoare.

I. M.

Inmormântarea

P. Sf. Episcop Dr. Ioan Stroia s'a săvârșit Marți în 20 Aprilie în Alba-Iulia.

La acest act au luat parte P. S. Vasile Stan, vicarul arhiepiscop., ca delegat al Sf. Sinod. Din partea Ministerului Cultelor Păr. Petre Partenie secretar general, din partea armatei dl general comandant Florescu din Cluj, gen. Georgescu din Tg.-Murăș și gen. Negulescu din Ministerul Apărării Naționale, apoi delegații arhiepiscopiei Emil Cioran și diacon Dinu, delegații episcopiei Clujului Dr. Seb. Stanca și Laur. Curea, 40 preoți militari în frunte cu protopopii Serafin, Ion Dăncilă și și Ilie Hociotă, protopopul Dr. D. Borcea din Săliște, protopopul Alex. Baba cu preoții din tract, o delegație de țărani din Cacova în frunte cu preotul Hanzu, prefectul județului Alba

Dr. S. Vulcu, primarul orașului Dr. I. Colbazi, ofițerii garnizoanei, trupa și o mulțime de popor din Alba Iulia.

Dimineața s'a servit sf. liturghie înainte Sfințită, apoi prohodul de către P. S. S. arhiepiscopul Dr. Vasile Stan asistat de 26 preoți. Răspunsurile le-a dat corul meseriașilor din Alba Iulia. Cuvântarea festivă a rostit-o P. S. Sa scoțând în relief vredniciile răposatului. În numele armatei a vorbit dl gen. Georgescu, în numele Ministerului păr. Partenie, în numele P. S. S. episcopului Nicolae și a Consiliului eparhial din Cluj păr. Dr. Seb. Stanca, în numele preoților militari păr. Serafim din Sibiu, pentru județ dl prefect Dr. S. Vulcu și pentru oraș primarul Dr. I. Colbazi.

Garnizoana din Alba Iulia a dat onorurile militare cvenite unui general.

După serviciul divin s'a format un cortegiu impunător care a însoțit carul mortuar până la mănăstirea Sf. Ioan Botezătorul, ctitoria nou înființată și organizată de răposatul în preajma viilor orașenești. Într'un colț frumos de pădure străjuit de o parte de vii, de alta de grădini de pomi, la poalele unui grup de brazi, loc de cucernică atmosferă religioasă, i s'a săpat mormântul după dorința răposatului, și aci au fost așezate rămășițele pământești pentru vecinică odihnă, veghiate și însoțite de slujbele și pomenirile călugărilor în biserica mănăstirii din preajma mormântului.

Familia a împărțit apoi obicinuita creștinească pomană pe seama săracilor. Răposatul și-a lăsat averea modestă agonisită cu chivernisire cuminte pe seama acestei mănăstiri, înzestrându-o cu toate cele necesare, creiând astfel un nou focar de lumină duhovnicească pe seama creștinilor din acest ținut.

Mănăstirea Maicelor ortodoxe.

Nu știe multă lume, că în mijlocul orașului nostru, pe o stradă foarte liniștită, deși centrală, fără nimic, care să trădeze casa tăcută și străjuită de o poartă grea, o mică mănăstire — i-am fi zis schit, dacă eră în inima munților — își duce de doi ani viața liniștită de rugăciune și osârdă pentru slujba lui Dumnezeu. Puține, extrem de puține la număr, și mărunte toate, de parcă s'ar fi ales tot din florile cele mai gingașe, venite din Rășinarul Sibiului, din Moldova și chiar din Basarabia, nouă surori, ca niște copile bune, au răspuns unei chemări tainice, s'au rupt din lume și se străduiesc a se face infirmiere, pentru alinarea multelor dureri. Un alt rând au și plecat la Spitalul creștin din Reghin, al doctorului Nicoară. Ce-

lealte fac școală acum. Maica Stariță e venită dela Mănăstirea Pasărea, cea cunoscută pentru cele mai bune cântări. Glasul ei e frumos și cristalin, cuvintele picură, atât de clare și de pline de înțeles, încât gândul nu-ți poate deloc rătăci dela rânduiala rugăciunii. Am simțit o mare binecuvântare zilele trecute, asistând la o vecernie.

Nu știam că mănăstirea are un paraclis. Bănuiam că măicuțele mergeau la sfânta slujbă în bisericuța din deal, unde de fapt le-am și văzut pe la denii. Dar acum am fost chemată și m'am bucurat de o slujbă, cântată duios și cu accente, pe cari numai un glas feminin le poate a-vea, preamărind pe Sfânta Fecioară.

Paraclisul se află într'o odaie mare, cu ferestrele adumbrite de un

desen ca de catedrală și e împodobit cu icoane, candele și cusături de preț. Mi s'a destăinuit proveniența acestor daruri bogate de jertfă. Soc. Femeilor Ortodoxe, filiala Cluj, credincioase dela București — ofrande aduse de Maica Stareță — dar, mai cu seamă — două suflete de femei, cari au trecut prin pojarul marilor suferințe, și și-au adus rugăciunile și lacrimile, cu aceste prinosuri, cerând rugăciunile curate ale măicuțelor, pentru izbăvire. Atlasul roșu ca sângele și îngreuiat cu ciucurii de aur, care acoperă mesele, sfeșnicele de argint greu, glastrele de flori și covoarele de pe jos, îmbracă paraclisul cu o modestie tăcută și sfințoasă, așteptând și sufletele care să încălzească acest colțisor de reculegere și dărnicia care să-l împodobească. În fiecare Vineri seara, se citește Acaftistul Maicii Domnului. Unde sunt femeile, cari să-l asculte? Sunt puține, puține de tot. Pentru că cele mai multe nu știu...

Și, în definitiv, adevărul, pe care nu-l putem desființa, este că, un suflet desrădăcinat din credință, este o frunză bătută de toate vânturile, în toate părțile, fără odihnă și fără bucurie. Desigur că, credința în Dumnezeu, nu este un pact cu soarta. Nenorocirile nu ocolesc pe cei întemeiați pe stânca neclintită. Poate că dimpotrivă. Ca și pe Mântuitorul în pustie, ispitele îi inconjoară, loviturile și durerile și ademenirile încearcă să-i clatine. Întotdeauna în lume, par'că pe cei buni îi vezi suferind

mai mult, îi vezi mai prigonți. Și desigur că în înțelesul tainic al lucrurilor, așa trebuie să fie. Pentru că suferința oțelește și revizuește structura sufletului. E singura piatră de încercare. Singură, fără nici o rivalitate posibilă. Fiindcă numai suferința te izolează în mod complet. Bucuria îți cere să te risipești în afară. Numai durerea te închide în tine însuși. Și cine, oare, până astăzi, L-a putut găsi pe Dumnezeu în vâlmășagul lumii? Să-L caute fiecare în sfânta sfintelor, în adâncul sufletului, unde nimeni nu poate pătrunde și unde suntem veșnic singuri... Singuri, cu chemarea Domnului...

*

De aceea liniștea și glasurile de inger ale măicuțelor, cari slujesc în mănăstirea din Str. Avram Iancu, sunt un scump dar, lăsat în mijlocul Clujului de gândul celui bogat de roadă duhovnicească a răposatului Episcop Ivan. Iar mâini cucernice de femei îl întrețin, zi de zi. Sunt așa de puține surori, pentru că nu sunt bani. Soc. Femeilor Ortodoxe se ostenește. E adevărat că ni se cere, mereu și din toate părțile. Că suntem mulți, cari aproape nu mai putem răspunde. Dar sunt mulți, cari nu dau. Ori dau infinit disproportionat cu ceea ce ar putea da. Iată un așezământ bisericesc vrednic de tot sprijinul. Lumea românească, lumea ortodoxă e așteptată cu obolul ei. Paraclisul așteaptă sufletele, cari să-și găsească acolo, alinare...

SANDA I. MATEIU

SF. IOAN GURĂ DE AUR

DARURILE CRUCII

Iisus Hristos a câștigat biruința asupra demonului prin aceleași mijloace prin care demonul a învins lumea; l-a combătut cu propriile sale arme. Și iată cum: o fecioară, lemnul și moartea au fost mijloacele și instrumentele căderii noastre.

Fecioara era Eva care nu cunoscuse pe Adam; lemnul a fost pomul iar osânda plătită primului om a fost moartea.

O fecioară, lemnul și moartea care au fost mijloacele și instrumentele căderii noastre s'au făcut mijloace și instrumente ale biruinții noastre.

Maria a substituit pe Eva; lemnul Crucii pe cel al cunoștinții bine-lui și răului, iar moartea lui Iisus Hristos a înlocuit moartea lui Adam.

Vedeți deci, că demonul a fost învins prin aceleași mijloace prin care el însuși triumfase.

Demonul, cu lemnul pomului l-a doborât pe Adam. Iisus Hristos, cu lemnul Crucii l-a doborât pe demon.

Lemnul pomului a îmbrâncit neamul omenesc în prăpastie; lemnul Crucii l-a scos iarăși.

Lemnul pomului a despuiat pe om de privilegiile sale și l-a zăvorât ca și întru întunerecul unei închisori; lemnul Crucii a despuiat pe învingătorul omului de armele sale, și l-a vădit ca învins, întregii lumi.

Moartea lui Adam s'a întins a-

supra urmașilor lui; moartea lui Iisus Hristos a chemat din nou la viață pe ceice se născuseră înainte de El. Am trecut din moarte la viață. Aceasta este o binefacere a Crucii.

Ați văzut biruința și ați învățat în ce chip a fost dobândită. Cunoașteți acum și cum am biruit fără să ne luptăm.:

N'am sângerat din pricina armelor; nu ne-am înșiruit în linie de bătaie; n'am primit răniri; n'am susținut lupta și totuși am câștigat biruințe.

Domnul este acel ce s'a luptat și noi, suntem acei ce am obținut cununa. Să fie deci biruința și a noastră proprie, să dăm glas bucuriei asemenea soldaților biruitori; să cântăm toți imnul biruinței; să strigăm laudând pe Domnul: „Moartea a fost înghițită de biruință. Moarte, unde este biruința ta? Moarte, unde este boldul tău? (1 Cor. XV, 54 și 55).

Așa sunt darurile ce ni le-a procurat Crucea; Crucea care este un trofeu ridicat împotriva demonilor; armă împotriva păcatului și sabie cu care Isus Hristos a străpuns șarpele infernului.

Crucea este voința Tatălui; slava unicului Fiu; biruința Duhului dumnezeesc; cinstea îngerilor; siguranța Bisericii; scăpare tare sfinților; lucrul cu care se lauda Pavel și luminează lumii întregi.

Într'adevăr, după cum spre a risipi întinericul unei camere, aprindem și înălțăm în sfeșnic luminare, asemenea și Isus Hristos aprinzând și ridicând Crucea ca și pe o torță, a risipit întunecimile adânci în care era cufundat pământul. Și dupăcum flacăra este mai presus de torța pe care o luminează, astfel și Soarele dreptății este mai presus de lemnul Crucii pe care l-a făcut să strălucească lumii.

Lumea văzând pe Fiul lui Dumnezeu crucificat s'a cutremurat, pământul s'a zguduit din temelii, pietrele s'au despiciat — dar inimile jidovilor, mai împietrite decât stânca, au rămas nesimțitoare.

Catapeteasma templului s'a rupt în două, dar conspirațiile lor nu s'au rupt.

Pentruce s'a rupt catapeteasma templului?

Pentruca templul vedea cu îngrozire pe Domnul jertfit afară de curtea sa, pe altarul Crucii și prin sfâșierea sa se părea că grăește oamenilor: cel ce va voi, să calce în picioare, de aci înainte, Sfânta sfintelor.

La ce-mi slujesc lucrurile pe care le am înăuntru dacă o asemenea victimă a fost jertfită afară de curtea mea?

La ce-mi slujește testamentul? La ce-mi slujește legea?

Zadarnic i-am instruit pe jidovi multe veacuri dearându-l.

Prorocul striga: „Pentru ce se întărită popoarele și neamurile cugetă deșertăciuni? Pentru ce se adună împărății pământului și căpeteniile se sfătuesc împreună asupra Domnului și asupra Unsului lui“. (Ps. II, 1).

Jidovii au auzit această prorocie: „Ca o oaie spre junghiere s'a adus și ca un miel fără de glas înaintea celui ce-l tunde, așa du și-a deschis gura sa.“ (Isaia LIII, 7).

Ei au meditat lungă vreme asupra acestora și când le-au văzut împlinindu-se au refuzat de a crede. Au meditat zadarnic.

Catapeteasma templului s'a rupt spre a vesti că templul va deveni

pentru totdeauna deșert și lepădat.

Fie deci ca în aceste zile când noi înșine trebuie să vedem pe Cel ce a fost atârnat pe Cruce, să ne apropiem, prea iubiți frați, cu cutremur și pioasă reculegere ca de Mielul înjunghiat și jertfit pentru noi.

Nu știți oare, cum îngerii stăteau lângă mormântul deșert de trup? Ei dădeau cinstire mormântului gol ca și unui monument care închisese trupul Domnului.

Îngerii care sunt de o natură superioară celei a noastre, stăteau lângă mormânt, în reculegere și pătrunși de o adâncă venerație — și noi cari nu avem a ne apropia de un mormânt deșert, ci de înșasi masa pe care zace Mielul cel fără prihană să îndrăznim a ne apropia cu zgomot?..

Cugetați la ceea ce se varsă pe Masa Sf. Altar. Este sânge, — dar sânge care a rupt zapisul păcatelor noastre; Sânge care a curățit sufletul nostru; a șters toate întinările și a biruit începătoriile și puterile. Sf. Pavel zice: „El a despuiat domniile și puterile și le-a dat în vileag, cu hotărâre, biruind asupra lor prin Cruce“. (Colos. II, 15).

Trofeul pe care l-a ridicat Isus Hristos este împodobit cu semnele biruinței sale și prăzile dela vrăjmașii săi sunt artărnate de înălțimea Crucii. Asemenea unui principe care câștigând o bătălie grea, înalță trofeu de care atârna coifurile, scuturile și armele tiranului și ale curtenilor învinși — așa Isus Hristos după ce a încheiat bătălia împotriva demonului a atârnat de înălțimea Crucii, armele vrăjmașului: blestemul și moartea. Isus Hristos a făcut din acestea un trofeu strălucitor în măsură de a fi văzut de toată făptura: de puterile cele dintru înălțimile cerului; de oamenii care locuiesc pământul și chiar de demonii împotriva cărora a biruit.

Să nu ne facem nevrednici față de darurile ce le-am primit prin Cruce și harul Mântuitorului nostru Isus Hristos.

(Din Omil. despre Cimitir, după text francez).

Pr. FI. MUREȘANU

Inimă curată zidește întru mine Dumnezeu.

(Psalm 50, v. 10)

— Meditație pentru mărturisire. —

Suntem în vremea sfântului și marelui post, cea mai potrivită epocă a omului pentru întărirea și sporirea vieții religioase și a entuziasmului apostolesc. Timp de retragere din valul lumii, popas de reculegere sufletească, noroc pentru îndeletnicirea înfrânării trupului și a sufletului.

În această vreme, trebuie să ne pătrundem mai mult ca ori când de problema *educației sufletești* pe care trebuie să ne-o facem nouă și credincioșilor. Biserica, ca o mamă bună nu neglijează nici un mijloc moral pentru trezirea și răscolirea sentimentelor religioase. Mai mult încă ea caută cu toată puterea ca să deștepte în toți fiii ei, simțământul păcătoșeniei și al răutății păcatului în care zace tihnit sufletul creștinesc. Toate slujbele Dumnezești au o

nuanță de intristare și mahnire pentru răutatea păcatului. Dar în aceeași vreme ele sunt și îndemnuri puternice la căință și întoarcere din calea păcatelor. Sunt clasice cuvintele din condacul dela canonul cel mare al sfântului Părinte Andreiu Criteanul: „Suflete al meu! Scoal-te, ridică-te! Pentru ce dormi! Sfârșitul se apropie. Vine turburarea. Deșteaptă-te dar ca să se milostivească spre tine Hristos Dumnezeu. Cel ce este prețutindenea și toate le umple.“

Deodată cu postul începe și primăvara. Natura după înghețul iernii începe să se trezească. În adierea vântului primăvăratec și-n bătaia caldă a soarelui, în natură se începe o nouă viață. Dela firicelul de iarbă până la cel mai falnic arbore toate dau semne de viață. Ce predică mi-

nunată este natura pentru trezirea omului din canonul *păcatelor*. Ce strigăt de învoire și de ce îndemn de desprimăvărare pentru suflet.

Dar în această vreme chiar glasul Domnului ne cheamă la căință zicându-ne: pocăiți-vă că s'a apropiat împărăția cerurilor (M. III, 2.) Deasemenea Domnul Isus Hristos ne avertizează la pocăință pentru păcate, prin pilda despre cei 18, peste cari au căzut turnul Siloam și i-a omorât zicând: „Vi-se pare oare că aceștia au fost mai păcătoși decât toți oamenii cari locuiau în Ierusalim? Nu, ci zic vouă: „că de nu vă veți pocăi, toți așa veți pieri“ (Lc. XIII, 4—5).

Deci acum a sosit vremea, ca să lucrăm mântuirea sufletului nostru, să ne revizuim din nou conștiința și să ne examinăm în ce măsură ne-am identificat cu chemarea noastră de sfințitori ai vieții obștești.

Să nu uităm că viața noastră intimă este oglinda în care privesc credincioșii. Nimănui pe lume nu i se cere mai multă concordanță între vorbă și faptă ca nouă. *Predica vorbeii, fără predica faptei, puțin valorează*. Totul e numai aramă sunătoare și chinval răsunător. Grija noastră de căpetenie, trebuie să fie predica vieții, ca o pildă vie și permanentă în ochii credincioșilor noștri. Din acest punct de vedere, să ne judecăm sincer și drept, nu cumva viața și faptele noastre au fost o scandală pentru credincioșii încrezuți păstoririi noastre. Să nu uităm că voi omului acestuia prin care vine sminteală! (Mt. XVII, 7.) Să privim deci în adâncul nostru, ca nu cumva să stingă candela noastră! Ca și fecioarele înțelepte să ne adunăm unt-de-lemn faptelor bune, ca să ardă și să lumineze până la răsufierea cea mai de pe urmă. Căci iată mirele vine la miezul nopții și fericită e sluga pe care-l va afla priveghind și nevrednic iarăși pe care-l va afla lenevindu-se, vezi dară suflete al meu să nu te îngreunezi cu somnul, ca morții să nu te dai și afară de împărăție să nu te încui, ci te deșteaptă strigând Sfânt, Sfânt, Sfânt ești Dumnezeu pentru Nă-

scătoarea de Dumnezeu miluește-ne pe noi. (Tropar glas 8).

Domnul însuși ne cheamă la cina Lui! Dar fiindcă haină de nuntă nu avem nu putem sta la masă împreună cu El. Deci să spălăm haina în baia sfântă a pocăinței, ca să fim vrednici a sta la masa Domnului!

Domnul și Stăpânul nostru vede și știe insuficiența și slăbiciunea legată de ființa lutului nostru, așteaptă însă lacrimile căinții și părerii de rău pentru căderile și dezertările noastre dela marile îndatoriri ce am luat pe umeri. Răspunsul Lui este iertarea părintească, dar și îndemnul cald ca să ne învoim puterile sufletești și ca niște ostași vrednici să veghiem la postul nostru în serviciul cauzei Sale, până în ultima clipă a vieții noastre...

*

Doamne eu sunt un păcătos. Nu este nimic bun în mine, totul este bolnav. În fără de legi m'am zămislit și în păcate m'a născut maica mea (Ps. 50, 6). Păcătuit-am, și nu m'am pocăit (Plângeri III, 41) Simt adâncul fărădelegilor, Ce voiu face acum? La cine voiu alerga? Cine va acoperi goliciunea sufletului meu? Imi aduc aminte de cuvântul Tău, că nu voiești moartea păcătoșului, ci să se întoarcă păcătoșul dela calea sa și să fie viu. (Iez. 33,11) Deci la tine voiu alerga. Primește-mă și fă-mă ca pe unul din argații tăi. (Lc. 15, 19) Doamne Dumnezeule spre Tine am nădărduit, vindecă sufletul meu, că am greșit ție.

Miluește-mă Doamne miluește-mă după mare mila ta; nu-mi da mie după lucrurile mele și nu mă rușina pe mine după faptele mele, ci întorcându-te mă mântuește și mântuește sufletul meu de relele ce au crescut într'ânsul și de adausurile cele cumplite, Mântuește-mă Doamne pentru mila ta, ca unde s'a înmulțit păcatul, să sporească darul tău și să te laud și să te măresc întru toate zilele vieții mele. Că tu ești Mântuitorul celor ce se pocăiesc și Mântuitorul celor ce greșesc și a ta este slava împreună cu fiul și Duhul Sfânt, Amin. (A'artist, rugăciune înainte de spovedanie pag. 117).

Pr. LAURENTIU DAVID

Conferință religioasă.

Ultima conferință din ciclul organizat de Societatea femeilor ortodoxe române din Cluj, a fost a Păr. Rector *Dr. Ioan Vască*, despre „*Năzuințele de unire ale bisericii anglicane cu biserica ortodoxă a Răsăritului*.“

Conferința s'a ținut în 18 I. c. Au asistat: Păr. consilieri Dr. Seb. Stanca, Laur. Curea, dnii prof. univ. I. Lupaș, I. Mateiu, L. Iacob, G. Moroianu, A. Buzdug, L. G. Munteanu, G. Stănescu, I. Crăciun, dna Sanda I. Mateiu etc.

Păr. Rector își începe conferința, arătând că divizarea creștinismului unitar în primul mileniu însemna slăbirea lui. Idealul ar fi refacerea vechei ecumenicități.

Fiindcă mulți afirmă că biserica anglicană e numai o confesiune protestantă, Păr. Rector arată care e de fapt situația bisericii anglicane, făcând și o scurtă privire istorică asupra creștinismului englez.

Apostolul Englezilor e Sf. Patric (sau Patriciu). Scoțienii s'au încreștinat mai târziu, în sec. VI. Primul misionar care a predicat Cuvântul lui Dumnezeu în Scoția, e Columba. Multe veacuri biserica engleză își avea conducerea ei și era autonomă. Abia începând dela 596, când Papa trimite în Scoția pe Episcopul Augustin cu 40 de călugări, începe a se afirma puterea juridicțională a Romei asupra Angliei, Evul mediu e o continuă luptă între Papalitate și

Regatul Englez, și între Papalitate și biserica engleză. În secolul al XVI, sub Regele Henric al VIII, biserica engleză rupe cu Papalitatea, declarându-se autonomă.

Biserica anglicană n'a devenit însă confesiune protestantă. A păstrat formele cultului, tainele, și are nobila tendință de a păstra învățătura primelor veacuri. Respectă literatura patristică a Orientului și vrea să refacă unitatea creștinismului.

Biserica anglicană după ultimele date statistice, se compune din 13 eparhii indigene și 16 episcopii misionare. În Anglia sunt 2 mitropolii: una la Canterbury și alta la York. Mitropolitul dela Canterbury este primatul bisericii anglicane. El încoronază pe Regele Angliei.

Năzuințele de unire cu biserica ortodoxă a Răsăritului — care chiar după unii teologi catolici e conservatoarea autentică a creștinismului — sunt destul de vechi. Ele apar însă mult mai intense după războiul mondial și sunt în plină dezvoltare sub ochii noștri.

E o mândrie pentru noi, faptul că Biserica anglicană, duce tratativele cu Patriarhia Românească, demonstrând astfel, că noi suntem cea mai respectată biserică ortodoxă.

În vara anului 1935, Biserica anglicană a trimis la București, o de-

legație de Ierarhi și teologi, spre a discuta punctele doctrinale.

Delegația Sf. Sinod, formată tot din Ierarhi și teologi distinși, a raportat că delegația anglicană, a acceptat toate punctele doctrinei ortodoxe.

În vara anului 1936, I. P. S. Sa, Preafericitul Patriarh Miron, însoțit de P. S. Episcop Andrei al Aradului, P. C. Sa. Arhim. Dr. Iuliu Scriban, etc, a vizitat Anglia. În toate părțile i s'au făcut primiri prietene.

Episcopii anglicani, în majoritate zdrobitoare, sunt pentru unire. Sinodul lor întrunit în sesiune extraordinară a ratificat aproape unanim încheierile conferinței dela București.

În 1940, se va ține la Lambeth supremul sinod bisericesc compus din toți episcopii Imperiului care de sigur va vota cu majoritate zdrobitoare hotărârile dela București.

Să rugăm pe bunul Dumnezeu să ajute la refacerea sfintei biserici „una sfântă, sobornicească și apostolească.”

Conferința păr. Rector, a adus la cunoștința auditorului multe amănunte în legătură cu tratativele de unire a celor două biserici și ca un bun cunoscător a erudiției engleze, ne-a comunicat felul cum vede presa și publicistica engleză, această problemă așa de importantă. I. E. N.

INFORMAȚIUNI

Noul regulament al Clerului. Proiectul de regulament întocmit de Asociația generală a clerului pentru numirea preoților, și supus în mod greșit spre aprobare Ministerului de Culte, a fost trecut de acesta în competența Sf. Sinod. După o cercetare minuțioasă supremul for bisericesc a redactat un Regulament propriu, în conformitate cu legea și statutul de organizare. El ține seama și de unele sugestii juste ale Asociației. Regulamentul a fost înaintat Ministerului spre promulgare în Monitorul oficial. Conducătorii Asociației nu sunt însă satisfăcuți și vor să-l supracenzureze, pe temeiul observațiilor ce le solicită dela comitetele județene.

Nu există rasse. Vestitul geograf francez Em. de Martonne, unul din marii noștri prieteni, care ne-a adus servicii eminente la conferința de pace din Paris, a ținut la Universitatea din Cluj câteva conferințe

Cu această ocazie a dat și un interview accentuând interesul României de a asigura cât mai bine pacea socială internă. La observația ziaristului, că avem oameni de diferite rasse, ilustrul învățat a răspuns: nu există rasse, ci numai naționalități. Toate popoarele sunt născute dintr'un amestec de rasse. Dar nu importă rassa, ci patriotismul, care el susține Statele.

Este o concepție originală aceasta, bună de meditat în raport cu minorității noștri.

† **Văd. Maria Ciurcu.** De curând, în ziua de 7 I. c. a încetat din viață la Zlatna una din cele mai vred-

nice credincioase ale Bisericii noastre. Defuncta a fost președintă a Reuniunii femeilor ortodoxe și membră fondatoare a Astrei, ilustrându-se printr'o activitate rodnică, înzestrând biserica din Zlatna cu număroase danii de preț. Înainte de moarte a lăsat pe seama aceleiași biserici o Fundațiune de 200,000 Lei. Suflet ales și virtuos, văduva vestitului librar Ioan Ciurcu din Brașov, a fost un exemplu minunat de muncă și devotament în slujba credinței și a idealurilor românești. — Ca o recunoștință a meritelor ei i s'a conferit „Răsplata muncii pentru Biserică”. Amintirea ei se cuvine să trăiască neștearsă în sufletele noastre. Dumnezeu s'o odihnească cu cei drepti.

Revenire la matcă. Presa comentează pe larg întoarcerea la vatra strămoșească a unui sat întreg de români maghiarizați. E vorba de comuna Troița de pe valea Nirajului din județul Mureș. Comunele din această regiune au suferit în cursul vremii toate prigoanele stăpânirii ungurești, care prin administrație, școală, armată și alte mijloace silnice a maghiarizat populația românească. Acum a început deșteptarea, și în ciuda blestemelor aruncate de preoții lor maghiari și a șicanelor ce li se fac cu trecerile, bieții români se întorc la matcă cu lacrimi de bucurie în ochi. Aceasta datorită apostolatului național al fruntașilor din sat: preotul, învățătorul și notarul, cari solidari în lupta angajată au obținut o mare biruință. Iată un exemplu impresionant pentru toți conducătorii satelor din ținuturile secuizate.

Căsătoriile desnaționalizante.

Câteva cifre privitoare numai la orașul Cluj, ne demonstrează ce mare este primejdia ce se abate asupra noastră în Ardeal. În anul 1934 din 241 români căsătoriți 148 au luat soții minoritare, în 1935 din 242 români 162 au luat minoritare, iar în cursul alor 2 luni din anul trecut din 57 căsătoriți 36 au luat unguroaice. E penibil să amintim că aici în Cluj printre cei cari săvârșesc acest păcat de moarte sunt o serie de magistrați, profesori, inspectori, directori de bănci și întreprinderi. O statistică precisă și amănunțită privind toate orașele din Ardeal — care trebuie să se facă de cineva — ne-ar da, credem, un tablou dezastruos al lipsei noastre de demnitate națională.

Contele Bethlen amenință.

Fostul președinte al consiliului de miniștri propusese printr'un articol negocieri directe între România și Ungaria spre a se stabili raporturi de apropiere. Dar cu condiția, să nu i se ceară renunțarea la revizionism și să se dea satisfacție revendicărilor ungurești dela noi. Cum opinia publică a respins aceste pretenții, contele Bethlen amenință că se va duce cu plângeri la Geneva.

Cunoaștem aceste metode și nu ne speriem de ele, fiindcă nimenea nu ne poate sili să încurajăm irendentismul maghiar și să sacrificăm interesele noastre de Stat.

Frăție catolică. Revista Legea Românească din Oradea ne aduce știrea elocventă, că românii uniți de acolo au sărbătorit Paștile și cu Ungurii romano-catolici, trăgând clopotele la bisericile lor, iar P. S. Episcop Traian Frențiu luminându-și feeric palatul episcopal. Noi nu suntem de loc surprinși de acest fapt, deoarece știm că cel mai zelos apostol al catolicizării bisericii unite este tocmai Ierarhul dela Oradea. N'ar fi oare mai cinstit să adopte pe față ritul catolic, spre a curma echivocul ortodox-catolic în care de altfel vedem că se simte foarte rău. Atunci ar știți și nația ce-i de făcut.

Bugetul revizionistilor. De curând a fost prezentat Parlamentului din Budapesta bugetul Ungariei pe noul exercițiu. El se ridică la cifra enormă de 37 miliarde Lei, pe când al României Mari este numai de 23 miliarde. Cum se explică această inflație nebună de cheltueli într'o țară mică? Prin frigiditatea înarmării clandestine și întreținerea propagandei revizioniste în străinătate. Să se mai mire contele Bethlen că România nu-i primește ipocritele propuneri de înțelegere?

Rabini falsificatori de bani. Siguranța din Capitală a reușit, după cercetări de luni de zile, să descopere cea mai mare bandă de falsificatori de bani, din câte se cunosc până acum. Sediul ei era în Șimleul Silvaniei, și delicvenții erau aproape toți evrei. În fruntea lor s'au găsit 10 foști rabini, cari nu s'au sfiit să patroneze această vastă întreprindere criminală în dauna Statului. Mone-

tele fabricate sunt în mare parte cele de 250 Lei, imitate perfect, cu mașini aduse dela Budapesta, și răspândite în cantități de zeci de milioane prin tot Ardealul. Tâlharii au fost arestați, iar averile lor sechestrare.

Iată, cine sunt dușmanii țării și cei cari îi susțin de peste graniță, spre a ne compromite în fața Europei. Sperăm, că justiția îi va trimite pe toți la pușcărie.

Templul păcii în Anglia. Se anunță că din inițiativa Ministerului de externe s'a pus într'un parc al Londrei piatra fundamentală a unui templu național al păcii. Se va amenaja o sală a națiunilor cu un altar pe care va fi așezat textul Pactului Societății Națiunilor, lângă care va arde în permanență o „candelă a amintirii.” Dealungul pereților vor fi sculptate în basorelief emblemele tuturor statelor membre ale Societății Națiunilor.

Ne întrebăm în ce măsură practică va servi pacea acest „Templu”, câtă vreme vedem că tocmai Anglia se înarmează până în dinți.

BIBLIOGRAFIE

În Editura „Pace” din București a apărut de curând lucrarea „Dumnezeu în natură” de C. Flamarion, tradusă de P. S. Irineu Mihălcescu. Este o lucrare deosebit de instructivă în special pentru preoți. O recomandăm preoțimei noastre. Prețul 100 Lei. Se poate comanda la Librăria noastră eparhială.

Nr. 288—1937. (11) 3—3

CONCURS

Pentru ocuparea parohiei vacante *Orăști*, din protopopiatul Lupșa, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea”.

Preotul numit va beneficia de următoarele venituri:

1. Salar dela stat, conform calificăției.
2. Stolele obicinuite.
3. Locuință corăspunzătoare, supraedificatele de lipsă și grădina de legumi.
4. Cimitirul cu pomi, 3 jugăre arători și 2 jugăre pășunat.
5. Câte 1/2 ferdelă grâu și porumb dela 115 familii, după starea materială, precum și câte 10 Lei dela fiecare familie, ca răscumpărare a zilei de clacă. Acest venit se împarte dela 20 familii cantorului și dela 10 familii crâșnicului.

Concurenții își vor trimite cererile, provăzute cu documentele de lipsă, dintre cari nu poate lipsi actul de învoire a P. Sf. S. Episcopului, în termenul amintit mai sus, subscribului oficiu. În parohie candidații se pot prezenta după prealabilă avizare a acestui oficiu.

Baia-de-Arieș, la 24 Martie 1937.
Oficiul protopopesc al tractului Lupșa în înțelegere cu consiliul parohial.

Vasile Șpan, protopop.

Tipografia Eparhiei ortodoxe române, Cluj.